

98. Herren kom till jorden för att uppfylla allting som finns i ordet, och för att så bli det gudomligt sanna, eller ordet, också i det yttersta

Att Herren kom till världen för att han skulle uppfylla allting som finns i Ordet finns förklarat i Läran om Herren # 8 – 11. Att han därigenom blev det Gudomligt sanna, eller Ordet, också i det yttersta är det som förstås med dessa ord från Johannes:

”Ordet blev kött och bodde ibland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den av Fadern enfödde har, full av nåd och sanning.”

Joh 1:14

Att bli kött betyder att bli Ordet i det yttersta. Hur han var som Ordet i det yttersta visade han för lärjungarna, när hans utseende förvandlades enligt det som sägs i Matt 17:2 f; Mark 9:2 f; Luk 9:28 f. Och där sägs att Moses och Elias syntes i härlighet. Med Moses och Elias ska vi förstå Ordet, vilket kan ses ovan i # 48. Herren som Ordet i det yttersta beskrivs också av Johannes i Uppenbarelseboken 1:13-16, där alla beskrivningarna av honom betecknar det yttersta av den Gudomliga sanningen eller det yttersta av Ordet.

Herren var förvisso Ordet redan innan, men bara i det första, för det heter att:

”I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Gud var Ordet. Det var i begynnelsen hos Gud.” Joh.1: 1-3

Men när Ordet blev kött, blev Herren Ordet också i det yttersta. Det förklarar varför han kallas den förste och den siste. Upp 1:8, 11, 17; 2:8; 21:6; 22:12, 13

99. Genom att Herren också blev Ordet i de yttersta, så förändrades kyrkans tillstånd fullständigt. Alla kyrkor som fanns före hans ankomst var förebildande kyrkor, där människan inte kunde se det Gudomligt sanna annat än i skugga. Men efter Herrens ankomst till världen däremot grundades en kyrka av honom, där det Gudomligt sanna ses i ljus. Skillnaden dem emellan är som skillnaden mellan afton och morgon. Kyrkans tillstånd före hans ankomst kallas för afton, och tillståndet efter hans ankomst kallas morgon. Visserligen var Herren före sin ankomst till världen närvarande hos kyrkans människor, men då var det genom himlens förmedling, men efter sin ankomst till världen är han närvarande hos kyrkans människor utan förmedling. Orsaken är att han nu har iklätt sig det Gudomligt naturliga, och det är genom detta som han är närvarande hos människorna. Herrens förhärligande är förhärligandet av hans Mänskliga som han antog i världen, och Herrens förhärligade Mänskliga är det Gudomligt naturliga.

100. Det är få som förstår på vilket sätt Herren är Ordet är, för de tänker att även om Herren förvisso kan upplysa och undervisa människan genom Ordet, så kan han utifrån detta ändå inte kallas Ordet. Men då bör man känna till att varje människa är sitt eget slag av kärlek, och det får som konsekvens, att hon är sitt eget goda och sitt eget sanna. Människan är inte människa på grund av något annat, och det är inget annat hos henne som gör henne till människa. Med utgångspunkten att människan är sitt eget goda och sitt eget sanna, så är änglar och andar också människor, för formen på allt gott och sant som utgår från Herren är till formen människa. Eftersom Herren är själva det Gudomligt goda och det Gudomligt sanna, så är han själva Människan, från vilken varje människa är människa. Att allt det Gudomligt goda och det Gudomligt sanna till sin form

är människa, kan man se i Himmel och helvete # 460, och det kommer att visas på ett klarare sätt i en kommande behandling av ämnet, där det handlar om änglavisheten.

101. Före det ord som idag finns i vår värld fanns ett ord som har gått förlorat

Av det som finns berättat i Moseböckerna kan vi vara säkra på, att innan det Ord som förmedlades till det israelitiska folket genom Moses och profeterna fanns, var dyrkan med djuroffer väl känd och också att det uttalades profetior från Jehovahs mun.

Att dyrkan med djuroffer var väl känd framgår av följande:

”Det befalldes att Israels söner skulle bryta ner hedningarnas altaren, krossa deras stoder och hugga ner deras lundar.” 2 Mos 34:13; 5 Mos 7:5; 12:3

”I Sittim började Israel bedriva otukt med Moabs döttrar. Dessa bjöd in folket till sina gudars offermåltider, och folket åt och bugade sig inför deras gudar. Och framför allt fäste sig Israel vid Baal-Peor; och av den anledningen upptändes Jehovahs vrede mot Israel.” 4 Mos 25:1-3

”Och Bileam, som var från Syrien, lät bygga altare och offrade oxar och boskap.” 4 Mos 22:40; 23:1, 2, 14, 29, 30

[2] ***Att profetior från Jehovahs mun uttalades*** står klart av Bileams profetior i 4 Mos 23:7-10, 18-24; 24:3-9, 16-24.

”Han profeterade också om Herren att en stjärna skulle stiga upp ur Jakob och en spira ur Israel.” 4 Mos 24:7

”Han profeterade från Jehovahs mun.” 4 Mos 22:13, 18; 23:3, 5, 8, 16, 26; 24:1, 13

Detta gör det klart, att det hos hedningarna fanns en gudsdyrkan som liknade den av Moses instiftade dyrkan som fanns hos det israelitiska folket.

[3] *Att en sådan dyrkan också fanns före Abrams tid* lyser igenom i orden i 5 Mos 32:7,8, men framgår ännu tydligare av att Melkisedek, kungen i Salem, lät bära ut bröd och vin och välsignade Abram, och att Abram gav honom tionde av allt, 1 Mos 14:18-20, och av det faktum att Melkisedek förebildade Herren, eftersom han kallades präst åt den högste Guden. 1 Mos 14:18 Hos David sägs det om Herren:

”Du är präst för evigt, på samma sätt som Melkisedek.” Ps 110:4

Det är anledningen till att Melkisedek bar ut bröd och vin som kyrkans heliga ting, på samma sätt som de är heliga i nattvardens sakrament. Det förklarar också varför Melkisedek kunde välsigna Abram, och varför Abram gav honom tionde av allt.

102. Jag har fått höra av himlens änglar, att det hos de forngamla människorna fanns ett Ord som hade skrivits uteslutande med motsvarigheter, men att det hade gått förlorat. De sade också att det Ordet fortfarande finns bevarat hos dem, och att det används av de forngamla som är i den himmel, som när de var i världen, hade det Ordet. De forngamla hos vilka det Ordet ännu används i himlen kom delvis från Kanaans land, samt från dess gränstrakter såsom Syrien, Mesopotamien, Arabien, Kaldéen, Assyrien, från Egypten, från Sidon, Tyrus och Nineve. Invånarna i alla dessa riken hade en förebildande dyrkan, och kände därför till motsvarighetsläran. Det var från den läran, som den tidens vishet härstammade, och det var tack vare den som de hade en inre förnimmelse och gemenskap med

himlarna. De som på ett inre plan kände till motsvarigheterna i det Ordet, kallades visa och de som förstår, men kallades senare för spåmän och magiker. Men eftersom det Ordet var fullt av sådana motsvarigheter som bara avlägset betecknade det himmelska och andliga, och därför av många började förfalskas, så försvann det genom Herrens gudomliga försyn med tiden, och till slut gick det förlorat. Istället för det Ordet gavs ett annat Ord, som var skrivet med motsvarigheter som inte var lika avlägsna. Det skedde genom profeterna bland Israels söner. I det Ordet har emellertid många namn behållits på platser i Kanaans land och runt omkring i Asien, där de betecknar liknande saker som i det forngamla Ordet. Detta är orsaken till att Abram fick befallningen att gå till just det landet, och att hans efterkommande i och med Jakob blev förda dit.

103. Att det fanns ett Ord hos de forngamla, är också uppenbart av det som vi hittar hos Moses. Han nämner det Ordet och hämtat några saker därifrån. Se 4 Mos 21:14, 15, 27-30. De historiska delarna i det Ordet kallas Jehovahs krig, och Profetiska uttalanden. Från de historiska delarna av det Ordet har Moses tagit detta:

”Därför sägs det i Boken om Jehovahs krig: Vaheb i Sufa och till floderna Arnon, och flodernas vattenled, som sjönk ända till där Ar var bebott och stannade vid Moabs gräns.” 4 Mos 21:14, 15

Med Jehovahs krig förstås och beskrivs i det Ordet – precis som i vårt – Herrens strider med helvetet och hans seger över det, när han skulle komma in i världen. Det är samma strider som också förstås och beskrivs på många andra ställen i de historiska delarna av vårt Ord, som till exempel Josuas krig mot folken i Kanaans land, och krigen som Israels domare och kungar utkämpade.

[2] Från de profetiska delarna av det Ordet har Moses tagit detta:

”Därför säger författarna till Uttalarna: Gå in i Hesbon; Sichons stad skall byggas upp och stadfästas. För eld har gått ut från Hesbon, en flamma från Sichons stad; den förtärde Moabs Ar, ägare till Arnons höjder. Ve dig, Moab, du gick förlorad, Kemosh’ folk. Han lät sina söner bli flyktingar, och sina döttrar fångar hos amoréernas kung Sichon. Med kastvapen har vi förgjort dem. Hesbon är gått förlorat ända till Dibon, och vi ödelade (landet) ända till Nofa, som är ända till Medeb.” 4 Mos 21:27-30

Översättare använder ordet Ordspråksförfattare, men det bör heta Uttalare eller Profetisk uttalare. Det kan vi slå fast av den betydelse som ordet Moshalim har på hebreiska, nämligen att det då inte bara handlar om ordspråk utan om profetiska uttalanden, som i 4 Mos 23:7, 18; 24:3, 15, där det sägs att Bileam framförde sitt uttalande, vilket var ett profetiskt uttalande, nämligen angående Herren. Hans yttrande kallas där Maschal i singularis. Det tilläggs att de ord som Moses tog därifrån inte var ordspråk utan profetiska uttalanden. Att detta Ord på samma sätt var lika gudomligt eller gudomligt inspirerat, framgår tydligt hos Jeremia, där vi läser näst intill likadana ord:

”Eld gick ut från Hesbon, en låga från mitten av Sichon, som har förtärt Moabs hörn, och larmets söners hjässa. Ve dig, Moab! Kemosh folk gick förlorat, för dina söner har ryckts bort till fångenskap, dina döttrar (har ryckts bort) i fångenskap.” Jer 48:45, 46

Förutom dessa nämner också David och Josua en profetisk bok från det forngamla Ordet som heter Jashars bok eller Den rätt-rådiges bok. Från David:

”David beklagar sig över Saul och över Jonatan, och han skrev, Till att lära Juda söner bågskytte, ty se det är skrivet i Jashars bok.” 2 Sam 1:17, 18

Och från Josua:

”Josua sade, Du sol stå stilla i Gibeon, och du måne i Ajalons dal. Står väl inte detta skrivet i Jashars bok?” Jos 10:12, 13

Dessutom har jag fått höra, att de första sju kapitlen i 1 Mosebok finns i detta forngamla Ord så helt och hållet, att inte minsta lilla ord fattas.

104. Genom ordet finns det ljus också för dem som finns utanför kyrkan och inte har Ordet

Om det inte någonstans på jorden finns en kyrka som har tillgång till Ordet, genom vilket Herren är känd, så kan inte en förbindelse med himlen upprättas. Anledningen är att Herren är Gud över himmel och jord, och förutan Herren finns ingen frälsning. Men det räcker med att det finns en kyrka där Ordet finns, även om den bara består av förhållandevis få individer. Genom Ordet är Herren ändå närvarande överallt i hela världen, ty genom Ordet är himlen förbunden med människosläktet. Att det är genom Ordet som förbindelsen uppstår kan man se ovan i # 62 – 69.

105. Men nu ska jag berätta om hur Herrens och himlens närvaro och förbindelse i alla dessa länder upprättas med hjälp av Ordet. I Herrens åsyn framstår himlen i sin helhet som en enda människa, och det är samma sak med kyrkan. Att himlen respektive kyrkan faktiskt framstår som en människa kan man se i verket Himmel och helvete # 59 – 86. Den kyrka,

där Ordet blir läst och Herren på så sätt är känd, fungerar i den människan som hjärtat och lungorna – det himmelska riket som hjärtat och det andliga riket som lungorna.

[2] Alla övriga lemmar och inälvor i den fysiska kroppen äger bestånd och får liv från dessa livets två källor. Det är på samma sätt med Herrens och himlens förbindelse med kyrkan genom Ordet, ty den förbindelsen skänker bestånd och liv åt alla de i världens länder, som har en religion och dyrkar en Gud och lever väl. Detta gör att de tillhör människan men ingår i lemmarna och inälvorna, som ligger utanför bröstkorgen där hjärtat och lungorna finns. För Ordet som finns hos kyrkan – även om den består av förhållandevis få individer – medför liv från Herren genom himlen åt de övriga, på samma sätt som hela kroppen med sina lemmar och inälvor får liv från hjärtat och lungorna. Sambandet fungerar på ett likartat sätt. Det är också därför som det är de kristna, där Ordet läses, som utgör bröstet i denna människa.¹¹ De befinner sig också i mitten av alla, och runt omkring dem finns de som hör till Katolska kyrkan, och runt omkring dem finns de muhammedaner som erkänner Herren som den störste profeten och Guds son. Efter dem kommer afrikanerna, och den yttersta kretsen består av nationer och folk i Asien och Indien. Om hur dessa inordnades sägs något i det lilla verket Yttersta domen # 48. Alla de som är i den människan vänder också blicken mot mitten, där de kristna finns.

106. Allra längst in i mitten, där de kristna som har Ordet befinner sig, finns det starkaste ljuset. Ljuset i himlarna är nämligen det Gudomligt sanna som utgår från Herren såsom sol där. Och eftersom Ordet är detta sanna, så finns det

11 "Där Ordet blir läst" syftar på den protestantiska delen av kyrkan där Ordet lästes på modersmålet, medan Katolska kyrkan fortfarande höll sig till latin. Se # 110

starkaste ljuset hos dem som har Ordet. Därifrån fortplantar sig ljuset från sitt centrum till alla i periferierna runt omkring ända till det yttersta. På så sätt får också nationer och folk utanför kyrkan upplysning genom Ordet. Att ljuset i himlarna är det Gudomligt sanna som utgår från Herren, och att detta ljus inte endast bidrar till förståelse hos änglar utan också hos människor kan man se i verket Himmel och helvete # 126 – 140.

107. Så ser det ut i hela himlen. Den slutsatsen kan vi dra av liknande förhållanden i vart och ett av samhällena där, ty varje samhälle i himlen är en himmel i mindre skala, och det är också i människans form. Att det ligger till på det sättet kan man se i verket Himmel och helvete # 41 – 86. I varje samhälle i himlen hör alla som befinner sig i dess mitt till hjärtat och lungorna, och det är hos dem som det starkaste ljuset finns. Detta ljus, och den förnimmelse av det sanna som följer av det, sprider sig ut mot omkringliggande områden i varje riktning – alltså till alla som finns i det samhället – och gör så att deras liv blir till andligt liv. Det visade sig nämligen att när de, som var i mitten och utgjorde hjärtats och lungornas område och hade det starkaste ljuset, fördes bort, så hamnade de som fanns runt omkring i skugga och därefter i en så svag förnimmelse av det sanna att de knappt hade någon förnimmelse alls. Men så fort som de förra kom tillbaka, blev ljuset synligt och förnimmelsen av det sanna kom tillbaka till dem som förut.

108. Samma sak kan också belysas av denna händelse. Jag var tillsammans med några afrikanska andar från Abessinien. Då hände det att deras öron öppnades, så att de skulle kunna höra Davids psalmer sjungas i ett tempel på jorden. Av detta påverkades de av ett sådant välbehag, att de föll in i deras sång. Men strax stängdes deras öron, så att de inte kunde

höra någonting därifrån. Men efter det blev de påverkade av ett ännu större välbehag, eftersom det hörde till det andliga. Samtidigt fylldes de av en förståelse (av Ordet), eftersom denna psalm handlade om Herren och återlösningen. Orsaken till den växande känslan av välbehag var, att de fick tillåtelse att komma i kontakt med det himmelska samhälle som stod i förbindelse med dem som på jorden sjöng denna psalm. Denna och många andra händelser har gjort det tydligt för mig, att sambandet med hela himlen upprättas med hjälp av Ordet. Det är skälet till att det i kraft av Herrens gudomliga försyn sker ett omfattande handelsutbyte mellan Europas länder – särskilt de där Ordet blir läst – och nationer som inte hör till kyrkan.

109. Vi kan göra en jämförelse med värmen och ljuset från världens sol, som ger upphov till växtkraften i träd och buskar, också åt dem som ligger utåt sidorna¹² och i molniga områden, så länge som solen går upp och visar sig på himlen. Så förhåller det sig också med himlens ljus och värme som kommer från Herren som sol, för det ljuset är det Gudomligt sanna, från vilket änglar och människor får all sin intelligens och visdom. Det är därför som det sägs om Ordet, att det var hos Gud och var Gud, och att det ger ljus åt varje människa som kommer in i världen, Joh1;1, 9, och att det ljuset också lyser i mörkret, vers 5.

110. Dessa saker tydliggör att Ordet, som finns i den reformerade kyrkan, upplyser alla nationer och folk genom kommunikation på ett andligt plan. Och därför sörjer Herren för att det alltid ska finnas en kyrka på jorden, där Ordet blir läst och Herren genom det blir känd. När därför Ordet nästan hade förkastats av Katolska kyrkan, skedde genom Herrens gudomliga försyn en reformation, och därmed tog man åter till sig Ordet.

12 alltså närmre polerna

Det blev dessutom så, att Ordet kom att bli ansett som heligt av en ädel nation inom Katolska kyrkan.¹³

111. Det förhåller sig så, att det utan Ordet inte finns någon kunskap om Herren, och därmed inte någon frälsning. När därför Ordet bland det judiska folket fullständigt hade förfalskats och vanhelgats, och nästan gjorts till noll och intet, så behagade det Herren att stiga ned från himlen och träda in i världen för att uppfylla Ordet. Genom detta handlande avsåg han att återställa och återupprätta Ordet, och att återigen ge ljus till jordens invånare, enligt dessa Herrens ord:

”Det folk som satt i mörker såg ett stort ljus, och för dem som satt i dödens område och skugga gick ett ljus upp.” Matt 4:16; Jes 9:1

112. Det var förutsagt att det vid slutet av den [kristna] kyrkan skulle mörker uppstå [dels] på grund av okunskapen om och förnekelsen av Herren som är himlens och jordens Gud, [dels] på grund av trons åtskiljande från människokärleken. Så för att den äkta förståelsen av Ordet inte skulle gå förlorad har det behagat Herren att uppenbara Ordets andliga mening och påvisa, att Ordet i den meningen – och från den andliga i den naturliga – handlar om Herren och om kyrkan, ja, enbart om dessa. Han har också uppenbarat flera andra saker, genom vilka sanningens ljus från Ordet, som nästan var utsläckt, ska återställas. Att sanningens ljus vid denna kyrkas slut nästan skulle vara utsläckt finns förutsagt på många ställen i Uppenbarelsboken, och det är också detta som förstås med dessa Herrens ord i Matteus:

”Strax efter de dagarnas nöd skall solen förmörkas och månen inte ge sitt sken, och stjärnorna skall falla från himlen, och himlens krafter

13 Frankrike. Se Gudomliga försynen 257:4; Uppenbarelsboken uppenbarad # 740

skall skakas. Då skall de se Människosonen komma i himlens skyar med makt och härlighet.” Matt 24:29 -30

Solen betyder där Herren med avseende på kärleken, månen Herren med avseende på tron, och stjärnorna Herren med avseende på kunskaperna om det goda och det sanna. Människosonen betyder Herren med avseende på Ordet, skyarna Ordets bokstavliga mening, och härlighet betyder den andliga meningen och att den skiner igenom i bokstavsmeningen.

113. Genom en omfattande erfarenhet har jag fått möjlighet att inhämta kunskapen om, att det är genom Ordet som människan upprättar sambandet med himlen. När jag läste igenom Ordet från första kapitlet i Jesaja ända till det sista i Malaki, samt Psaltaren fick jag möjlighet att tydligt uppfatta, att var och en av alla verser stod i samband med ett visst samhälle i himlen, och att alltså hela Ordet står i samband med hela himlen.

114. Förutan ordet skulle ingen veta något om Gud, om himmel och helvete, om livet efter döden, och ännu mindre om Herren

Detta följer som en allmän slutsats av allt som hittills har sagts och visats, nämligen att

- Ordet är själva det gudomligt sanna, # 1 – 4
- Ordet är medlet för förbindelsen med himlens änglar, # 62 – 69
- I Ordet finns överallt ett äktenskap mellan Herren och kyrkan, och därav ett äktenskap mellan det goda och det sanna, # 80 – 89
- Kyrkan är sådan som dess förståelse av Ordet är, # 76 – 79

- Ordet finns också i himlarna och därifrån kommer änglarnas vishet # 70 – 75
- Genom Ordet finns det också ett andligt ljus för nationer och folk som finns utanför kyrkan, # 104 – 113

Förutom flera andra saker. Ovanstående gör att vi kan dra den slutsatsen, att utan Ordet skulle ingen kunna vara andligen insiktsfull, vilket är att ha kunskap om Gud, himlen och helvetet och om ett liv efter döden. Då skulle ingen överhuvudtaget känna till något om Herren, om tro till och kärlek till honom, och därmed inte något om återlösningen, genom vilken ju frälsningen kommer. Herren säger också till lärjungarna:

”Utan mig kan ni ingenting göra.” Joh 15:5

Och från Johannes:

”Människan kan ingenting ta, om det inte ges till henne från himlen.”
Joh 3:27

115. Men de som påstår och har bekräftat för sig själva, att människan förutan Ordet kan ha kunskap om Guds existens och också om himlen och helvetet, och dessutom om vad som helst av det övriga som Ordet lär, de förminskar – om inte med munnen så med hjärtat – Ordets auktoritet och helighet. Därför lönar det sig inte att diskutera med dem utifrån Ordet utan bara utifrån det förnuftets ljus som finns hos dem. De tror nämligen inte på Ordet utan bara på sig själva. Undersök saken med hjälp av förnuftets ljus, och du kommer att finna att det hos människan finns två själsförmågor som kallas förståndet och viljan, och att förståndet är underställt viljan och inte viljan förståndet. Förståndets uppgift är bara att undervisa och

visa vägen. Undersök saken vidare, och du kommer att finna att människans vilja är hennes egenjag, och att detta i sig betraktat inte är annat än ont, och att det är därifrån som falskheterna i förståndet kommer.

[2] När du har kommit underfund med dessa saker så, kommer du att se, att människan utifrån sig själv inte vill skapa sig en förståelse av något annat än det som kommer från hennes viljas egenjag. Och hon kan inte heller göra det, annat än om hon lär känna det från annat håll. Från sin viljas egenjag vill människan inte skapa sig en förståelse för något annat än det som har med henne själv och världen att göra. Allt som finns på ett högre plan ligger för henne i mörker. Så medan hon ser solen, månen och stjärnorna, och om hon då händelsevis skulle tänka på deras ursprung, så kan hon inte tänka något annat än att de har blivit till av sig själva. Hur skulle hon kunna tänka högre än flera lärda i världen som, trots att de från Ordet vet att allt kommer från Gud, ändå tillskriver naturen allt? Vad skulle de då [tänka] om de inte kände till något från Ordet?

[3] Inte tror du väl att de vise i äldre tider, eller Aristoteles, Cicero, Seneca, eller andra som skrev om Gud och själens odödlighet, först hade hämtat det från det som var deras eget? Nej, utan det kommer från andra som i sin tur har fått det från dem som först hade fått kunskap om det från det forngamla Ordet. Författare inom den naturliga teologin hämtar ingenting sådant från sitt eget, utan istället bekräftar de helt enkelt med sitt förnuft det som de har lärt känna från kyrkan, där Ordet finns. Och bland dem kan vi hitta sådana som även om de har bekräftat sådant [som kyrkan lär] ändå inte tror på det.

116. Jag fick tillåtelse att se olika folk som var födda på [avlägsna] öar, som med avseende på samhällsgemenskapen var förnuftiga, men om Gud visste de inte det minsta. I den andliga världen ser de ut som apor och har nästan ett liknade liv. Men eftersom de är födda som människor, så har de kapaciteten att ta emot andligt liv. Därför får de undervisning av änglarna, och de blir upplivade av att tänka på Herren som människa. Hurdan människan lämnad åt sig själv är visar sig tydligt av dem som finns i helvetet. Bland dem finns också några kyrkoledare och lärda som inte ens vill höra talas om Gud, och därför kan de inte heller yttra ordet Gud. Sådana har jag sett och talat med. Jag har också talat med dem som brann av vrede och hetsighet när de hörde någon tala om Gud.

[2] Betänk då vilken sorts människa den skulle vara som aldrig har hört talas om Gud, när det ju finns sådana som har hört om Gud, skrivit om Gud och predikat om Gud. Det finns flera sådana bland jesuiterna. Att de är sådana beror på viljan som är ond, och den – som tidigare nämnts – leder förståndet och tar ifrån det den sanning från Ordet som det har. Om människan hade kunnat veta av sig själv att Gud finns och att det finns ett liv efter döden, varför vet hon då inte att människan är människa efter döden? Varför tror hon att hennes själ eller ande är som vind eller eter, som varken ser med ögonen eller hör med öronen, eller talar med munnen, förrän den förenas och smälter samman med sin döda kropp och med sitt skelett?

[3] Ställ därför upp en lära om gudsdyrkan framtagen enbart från förnuftets [lägre] ljus! Skulle en sådan lära då kunna bli något annat än att det egna jaget skulle dyrkas? Detta har också varit fallet under århundraden och görs fortfarande idag även av dem som av Ordet känner till att det bara är Gud som ska dyrkas. Från

människans egenjag kan det inte komma någon annan dyrkan än denna, inte ens en dyrkan av solen och månen.

117. Att det i äldsta tider har funnits religion, och att jordens invånare överallt hade kunskap om Gud och lite om livet efter döden, berodde inte på dem själva och deras eget snille, utan det kom från det forngamla Ordet, som ovan nämnts i # 101 – 103, och därefter från det israelitiska Ordet. Det var från dessa källor som religioner uppstod i de indiska områdena och deras öar,¹⁴ och genom Egypten och Etiopien kom till Afrikas kungadömen, och från kustområdena i Asien¹⁵ till Grekland och därifrån till Italien. Men eftersom Ordet inte kunde skrivas ihop på något annat sätt än med förebildningar, det vill säga sådana föremål på jorden som motsvarar den himmelska verkligheten och därmed betecknar dessa saker, så vändes religionen hos flera folk till avgudadyrkan, och i Grekland till fabler. Gudomliga attribut och egenskaper gjordes till lika många gudar, och över dem satte de en högste gud som de från [namnet] Jehovah kallade Jupiter. Det är känt att de hade kunskap om paradiset, om syndaflo den, helig eld, de fyra tidsåldrarna, från den första som var guldåldern till den sista som var järnåldern, vilket i Ordet betecknar kyrkans fyra tillstånd, som i Daniel 2:31 -35. Vi känner också till att muhammedanernas religion, som kom senare och som hos flera folk förstörde deras tidigare religion, togs från Ordet i båda testamentena.

118. Till sist ska jag säga hur de blir efter döden som tillskriver den egna förståndigheten allt och tillskriver Ordet lite, ja, om ens något. Först blir de som druckna, sedan som dårar och till sist dumma och sittande i mörker. Låt dem därför akta sig för en sådan galenskap.

14 Sannolikt Stillahavsöarna

15 Mindre Asien